

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Hilmi GÜLER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 08.11.2005

Emin ŞİRİN
İstanbul Milletvekili

T.B.M.M. Başkanlığı'na vermiş olduğum, 5.4.2005 tarih ve 7/5550-10406 esas no'lu yazılı soru önergesine, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı tarafından verilmiş olan 29 Eylül 2005 tarih ve 13393 sayılı cevabi yazıda sadece 1. sorunun a), b) ve c) bentleri kapsandığından, sorularım aşağıda tekrar edilmektedir.

- 1- Uzun vadeli sözleşmelerin sürdürülebilmesi için tahkime gidilmemesi genel bir teamül müdür? O takdirde neden tüm uzun vadeli sözleşmelerin içinde tahkim ve/veya uyuşmazlık maddesi bulunmaktadır?
- 2- 7/4721-9019 esas no'lu yazılı soru önergesine verilmiş bulunan cevapta "Mavi Akım Anlaşması, BOTAS Genel Müdürlüğü'nün diğer anlaşmalarında olduğu gibi her iki tarafın yöneticilerince imzalanmış ve ilgili uzmanlarca parafe edilmiş ve BOTAS Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulunca onaylanmıştır." denilmektedir. Her iki tarafın yöneticilerince imzalanmış, ilgili uzmanlarca parafe edilmiş ve BOTAS Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulunca onaylanmış bulunan Mavi Akım Sözleşmesinde yer alan Fiyat Formülü'nün değiştirilmesi kamu menfaati açısından ve ayrıca hukuksal açıdan uygun mudur?
- 3- Her iki tarafın yöneticilerince imzalanmış, ilgili uzmanlarca parafe edilmiş ve BOTAS Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulunca onaylanmış bulunan Mavi Akım Sözleşmesinde yer alan Fiyat Formülü'nün değiştirilmesi konusunda BOTAS hangi Hukuk bürolarından görüş almıştır? Bu görüşler Fiyat Formülü'nün değiştirilmesini mi yoksa BOTAS'ın tahkime gitmesini mi desteklemektedir?
- 4- "Mavi Akım gazı için BOTAS tarafından ilk ödeme ne zaman yapılmış ve hangi fiyat formülü esas alınmıştır?" sorusuna, 7/4721-9019 esas no'lu yazılı soru önergesine verilmiş bulunan cevapta "Mavi Akım gazı için ilk ödeme Şubat ayı teslimatları için Mart 2003 tarihinde yapılmış olup, 1. soruya verilen cevapta da belirtildiği üzere Rus tarafının gönderdiği faturalar ile yapılan ödemeler arasında farklılık oluşmuştur. Bu da taraflar arasında bir anlaşmazlık olarak kendini göstermiştir" denilmektedir.

Buna göre, Rus tarafının gönderdiği faturalar ile yapılan ödemeler arasında farklılık oluşmuş ise Rus tarafı ne derse desin sizin elinizdeki sözleşmeye ve sözleşmedeki fiyat formülün göre hareket etmeniz gerekmez miydi? Enerji Bakanının sözleşmenin dışına çıkma yetkisi var mıdır?

- 5- "Mavi Akım'ın sözleşmesinde yeralan ve sizin yok saydığınız fiyat formülü ile Turusgaz sözleşmesinde yer alan ve daha sonra "Side Letter" ile değiştirilen fiyat formülü arasında bir benzerlik var mıdır? Her iki fiyat formülü aynı mıdır?" şeklindeki soruma, 7/4721-9019 esas no'lu yazılı soru önergesine verilmiş bulunan cevapta "Batı güzergahından gaz arzı için Turusgaz ile BOTAS Genel Müdürlüğü arasında

imzalanmış bulunan Doğal Gaz Alım Satım Antlaşmasının fiyat maddesinde fiyat formülü olmayıp Turusgaz'ın alım fiyatının üzerine bir kar marjı ilave edileceğini belirten bir yapı kurulmuştur. Side Letter diye bilinen ve Turusgaz ile BOTAŞ Genel Müdürlüğü arasında imzalanmış bulunan dökümanda ise Turusgaz'ın Gazexport'tan alım formülü belirtilmiştir" denilmektedir.

Sözleşmenin dışına çıkılarak yapılan ödemeden ortaya çıkan kamu zararından kim sorumludur?

- 6- Batı güzergahından gaz arzı için Turusgaz ile BOTAŞ Genel Müdürlüğü arasında imzalanmış bulunan Doğal Gaz Alım Satım Antlaşmasının fiyat maddesinde fiyat formülü olmayıp Turusgaz'ın alım fiyatının üzerine bir kar marjı ilave edileceğini belirten bir yapı kurulmuştur. Turusgaz ile Rus tarafı arasında yapılmış bulunan anlaşmada bulunan ve üzerine bir kar marjı ilave edilerek BOTAŞ'a yansıtılan fiyat formülü Mavi Akım'ın sözleşmesinde yer alan ve sizin yok varsaydığınız fiyat formülü ile aynı mıdır? Bu fiyat formülü de daha sonra Side Letter ile değiştirilmiş midir?
- 7- Turusgaz sözleşmesinde yer alan fiyat formülünü "Side Letter" da değiştirdiği için şu anda yargılanan bürokrat ve/veya siyasetçi var mıdır?
- 8- 7/4721-9019 esas no'lu yazılı soru önergesine verilmiş bulunan cevapta "Konu yargıya intikal ettiği için bu konuda bir yorum yapılmamıştır." denilmektedir.

Herhangi bir yorum yapmadan, Turusgaz sözleşmesinde yer alan fiyat formülünü "Side Letter" da değiştirdiği için şu anda yargılanan bürokrat ve/veya siyasetçi olup olmadığını belirtebilir misiniz ?

- 9- 19 Kasım 2003 tarihinde BOTAŞ Genel Müdürlüğü ile Turusgaz ve Gazexport arasında yapılan anlaşma, zeyilname ve protokoller sonucunda tüm anlaşmaların ortak bir fiyat formülüne bağlandığı tarafınızca ifade edilmektedir. Bu fiyat formülü değişikliğinden sonra 1 Nisan 2005 tarihinde oluşan doğal gaz fiyatları dikkate alındığında, 6 bcm, 7,5 bcm ve Mavi Akım sözleşmelerinin değiştirilen orijinal fiyat formülleri ile yeni fiyat formülü arasındaki farkın her bir sözleşme için Türkiye'nin aleyhine bir durum oluşturduğu doğru mudur? Diğer bir deyişle aşağıdaki tablo doğru mudur?

2 Mayıs 2003 tarihi itibarıyla Turusgaz sözleşmesindeki kar marjının kalkması gerektiği varsayılmıştır.

	Orijinal Formül Fiyatı usd/1000m ³	Değiştirilen Formül Fiyatı usd/1000m ³	Oluşan Kar (+) / Zarar (-)
6 bcm	168,6	169,47	- 0,83 usd/m ³
7,5 bcm	168,6	169,47	- 0,83 usd/m ³
Mavi Akım	137,1	169,47	- 32,35 usd/m ³

- 10- Yaptığınız bu fiyat formülü değişiklikleri sonucu sözleşmelerin süresinin sonuna kadar bugünkü cari fiyatlardan eski formül ile yeni formül üzerinden Türkiye aleyhine ortaya çıkacak olan zarar ne kadardır? Bunun siyasi ve hukuki mesuliyetini kim taşıyacaktır?